

198. KALINOWSKI Antoni ¹, gajowy w Jeleńcu (byłe nadleśnictwo Lipno), powiat rypiński. **Rozstrzelany przez żołnierzy niemieckich 9.09.1939 r.** Zginął koło wsi Kompina (okolice Łowicza i Sochaczewa) ². Zostawił żonę i dwoje dzieci ³, ⁴.

*Na zdjęciu załoga Leśnictwa URSZULEWO.
Od lewej siedzą: Szymczak, Kita, Templin (leśniczy), Zawicki, Puzdrakiewicz.
Od lewej stoją: Kościelski, Tesmer, Dołkowski, Kalinowski. Jak widać wówczas leśniczy miał 8 gajowych (strażników) do pomocy.*

Inne źródła podają:

1.

Tadeusz Chrzanowski prezentując „Lista leśników – ofiar II wojny światowej i dekady powojennej (1939 – 1956)” ⁵, podaje nw. notę

Kalinowski Antoni, lat 39, gajowy w Jeleńcu, pow. rypiński

¹ Na podstawie Kart osobowych leśników pomordowanych w latach 1939 -1945; Z dziejów Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu 1925-2010.

² Lasy Państwowe. Nadleśnictwo Skrwilno. Historia. Tom II, Skład i Druk: Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy Lasów Państwowych w Bedoniu, Wyd. II, 2015 r. Okres II wojny światowej – Lista pomordowanych leśników, s. 12.

³ Jego dwoje dzieci poszło w ślady ojca. Syn Aleksander Kalinowski był pracownikiem administracyjno-biurowym w nadleśnictwie Urszulewo oraz gajowym w leśnictwie Sosnowo (został przypadkowo postrzelony przez kolegę i zginął na polowaniu zbiorowym na dziki w leśnictwie Koziołek, w grudniu 1979 roku). Córka Halina Kalinowska (późniejsza żona Janusza Strzeleckiego – leśniczego w nadleśnictwach: Urszulewo, Skrwilno, Płock) pracowała w księgowości nadleśnictwa Urszulewo i Skrwilno).

⁴ Polacy, Żydzi, Niemcy Ziemi Sierpeckiej w okresie międzywojennym i w czasie II wojny światowej, Praca zbiorowa: Dariusz Lazarowski, Anna Stręciwilk, Krzysztof Stręciwilk, Elżbieta Żendarska, Wydawca: Społeczny Komitet Renowacji Miejsca Pamięci Narodowej w Sierpcu, ul. Wojska Polskiego 28a, Sierpc 2022 rok, s. 369-371.

⁵ Lista leśników – ofiar II wojny światowej i dekady powojennej (1939 – 1956), ZGINĘLI Z RĄK NIEMIECKICH, [w:] T. Chrzanowski, 85 lat Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, wyd. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu, Toruń 2010, s. 33, bezpośredni link do publikacji <https://www.torun.lasy.gov.pl/documents/426998/2446692/Referaty-85+lat+DLP+w+Toruniu.pdf>

Dane osobowe ⁶:

Nazwisko: **Kalinowski**, imię: **Antoni**, płeć: **mężczyzna**, obywatelstwo: **polskie**, wyznanie: **rzymsko-katolickie**, imię ojca: **Tomasz**, nazwisko panieńskie matki: **Zaborowska**, imię matki: **Anna / Antonina**, data urodzenia: **1900-02-28**, miejsce zamieszkania: **Cisse**, zawód: **gajowy**, miejsce pracy (zakład): **gajowy lasów Urszulewo**, data śmierci: **1939-09-09**

Informacje o prześladowaniach

cywilna ofiara wojny, data śmierci: **1939-09-09**, miejsce śmierci: **okolice Łowicza**, okoliczności śmierci: **Jako gajowy ewakuowany w głąb kraju. Rozstrzelany przez Niemców. Pochowany na cmentarzu w Kompinie.**

Źródło: Instytut Pamięci Narodowej w Gdańsku Delegatura w Bydgoszczy, IPN By 161/214

3.

Mirosław Krajewski w swoich publikacjach pisał „(...) pretekstem do zatrzymywania i rozstrzeliwania była przeprowadzona w dniu 3 września 1939 roku akcja internowania aktywnych politycznie Niemców. W ten sposób od kul Wehrmachtu zginął także w dniu 9 września Kalinowski, gajowy z gminy Szczutowo ^{7, 8}.

4.

Fakt zamordowania gajowego Antoniego Kalinowskiego przytacza Wikipedia powołując się na publikację Mirosława Krajewskiego ⁹ w artykule „Niemieckie represje wobec ludności powiatu lipnowskiego (1939)” ¹⁰ podaje: „(...) Z kolei, gdy oddziały Wehrmachtu wkroczyły na tereny powiatu lipnowskiego miejscowi Niemcy przystąpili do denuncjowania Polaków, z którymi zazwyczaj pozostawali w osobistym konflikcie. Na podstawie donosów volksdeutschów **żołnierze Wehrmachtu zamordowali bez sądu Jana Śpiewakowskiego – mieszkańca wsi Ostrowite (7 września), gajowego Kalinowskiego z gminy Szczutowo (9 września) oraz trzech braci Ławickich z Likca. 12 września we wsi Żagno zamordowano także trzech Polaków z Żuchowa oraz trzech mieszkańców Jastrzębia i Józefkowa**”.

⁶ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, Kalinowski Antoni, L.p. 15 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>

⁷ Mirosław Krajewski: W cieniu wojny i okupacji. Ziemia Dobrzyńska w latach 1939-1945 s. 48. http://kpbc.umk.pl/dlibra/docmetadata?id=41761&from=&dirids=1&ver_id=&lp=3&QI=

⁸ Mirosław Krajewski: Kujawy wschodnie i ziemia dobrzyńska w latach okupacji hitlerowskiej (1939-1945), s. 50. <http://kpbc.ukw.edu.pl/dlibra/plain-content?id=44810>

⁹ Mirosław Krajewski: W cieniu wojny i okupacji. Ziemia Dobrzyńska w latach 1939-1945. Rypin: Dobrzyński Oddział Włocławskiego Towarzystwa Naukowego w Rypinie, 1995, s. 31. ISBN 83-0867-1907. S. 48

¹⁰ Niemieckie represje wobec ludności powiatu lipnowskiego (1939). [https://pl.wikipedia.org/wiki/Niemieckie_represje_wobec_ludności_powiatu_lipnowskiego_\(1939\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Niemieckie_represje_wobec_ludności_powiatu_lipnowskiego_(1939)).

5.

Andrzej Szalkowski i Piotr Gałkowski ¹¹ w biogramie Antoniego Kalinowskiego podają:
„KALINOWSKI Antoni, ur. 28 marca 1900 roku, s. Tomasz, gajowy, mieszkał w Urszulewie, pow. Rypin. Rozstrzelany przez Wehrmacht we wsi Sromów w okolicach Łowicza 9 września 1939 roku”

¹¹ A. Szalkowski, P. Gałkowski, Zbrodnie niemieckie na Ziemi Dobrzyńskiej (byłe powiaty Lipno i Rypin) w latach 1939-1945, Rypin 2019, s. 613, na podstawie: Archiwum IPN., Akta Sądu Grodzkiego w Rypinie 1945-1950. Akta w sprawie stwierdzenia zgonu dot. Antoni Kalinowski, sygn. IPN By 161/214.